

moede, want wat van Rooze over Wouter gezegd had, bestormde nu haar geest. Ze kon die gedachten niet verdrijven.

Wouter had haar dadelijk gekust. Ze zou hem liever wat schuchterder tegen over haar gezien hebben. Zijn eerste begroeting was wel wat die van een man, die gewoon scheen veel met vrouwen om te gaan.

— Wouter heeft u zeker al veel van Engeland verteld ? vroeg Agneta aan Livina.

Ze lette op haar kleinste kinderen (blz. 42).

al zoo geheimzinnig zijn. Hij is weer heel den dag in de weer... die arme vader ! Nooit geen rust. Ik weet niet, welk een schurk ze nu weer op de hielen zitten, maar die natuurlijk ontsnappen zal. Die deugnieten zijn het gerecht veel te slim.

Zoo was men van Wouters ochtendwandeling afgeraakt.

— Weet ge al, dat mijn broeder door de roovers aangevallen werd ? vroeg Livina aan Agneta. O, neen, hoe zoudt gij het ook weten !

Wouter vertelde nu zelf het gebeurde, maar natuurlijk zweeg hij over Antonia.

— Wel neen, dat heerschap is heel den morgen uit geweest. Hoe vindt ge dat ! Toen ik dezen ochtend opstond, was de vogel reeds gevlogen. Ik dacht dat hij naar 't uwent was, en dan zou ik hem vergeven hebben, doch neen, hij gaat rond zwerfen, als had hij nog niet genoeg gereisd.

— Naar de Reiger, dacht Agneta, naar de deerne, die hij uit Brugge meebracht.

De laster werkte reeds.

— Livina was al te nieuwsgierig om te weten, welke drukke zaken ik dadelijk na mijn terugkeer had, scherste Wouter. Zij moet dat gebrek afleeren. Mannen kunnen niet alles vertellen...

— Hoe stout, zei Agneta bij zich zelve. Ja, Pol van Rooze heeft de waarheid wel gezegd.

— Neen, mannen vertellen niet alles, hernam Livina. Vader moet ook

— Hij heeft dus niet verteld, dat een meisje hem uit Brugge vergezelde. dacht Agneta. Dat mochten zijn ouders niet weten...

En meer en meer werkte 't gift, door van Rooze in haar hart gestrooid. De middag was niet zoo aangenaam als ze zich dien voorgesteld had. Wouter haalde allerlei herinneringen op, om aan hun vroegere verhouding te herinneren, doch zulks wekte bij jonkvrouw van Ramsdijk thans afkeer. Op 't laatst beschouwde ze Livina's broeder zelfs als een huichelaar.

Mevrouw van Dillen zat intusschen in een ander vertrek. Ze lette op haar kleinste kinderen, die aan 't spelen waren. Ze was zoo'n goede moeder. En nu kon ze eens rustig denken... Wouter was terug. Hij moest thans zelf een handel opzetten, doch de toestand beterde niet. Het was na den oorlog een treurige tijd in Vlaanderen. En men sprak van nieuwen krijg. O, zou haar zoon dan weer naar den vreemde moeten gaan ! Mevrouw Dillen was dankbaar, dat Wouter braaf en rechtschapen bij haar teruggekeerd was. En ze zou hem gaarne bij haar houden...

Daar trad de zoon binnen.

— O, moeder, zei hij, wat is Agneta schoon geworden.

Mevrouw glimlachte en vroeg :

— Is de oude genegenheid nog niet verkoeld ?

— Integendeel, moeder !

— Ik ben blij, dat gij het voor mij niet verbergt. Agneta is ook een braaf meisje en zij zou een goede huisvrouw voor u zijn.

— Ik zal aan vader verzoeken, dat hij aan baron van Ramsdijk Agneta's hand voor mij vraagt.

— Zoo haastig, mijn jongen !

— Anders loop ik gevaar, achter het net te visschen, zooals de visschers zeggen.

— Gij vreest jonker van Rooze...

— Ja, zeker...

— Maar als Agneta u trouw belooft ?

— Haar oom is er ook, die gierige schraper. En de van Rooze's zijn rijk...

— Uw vader zegt, dat het zoo erg niet is, en dat ze veel verliezen hebben geleden.

— O, dat stelt me meer gerust !

— Foei, Wouter, u daarom verheugen !

— 't Is wat jaloezie... Maar neen, dat egoïsme is niet goed...

— Wat baron van Ramsdijk ook moge wenschen, tenslotte is Agneta meester over haar hand. Dus tracht haar liefde te winnen... en overijl u niet.

— Ik heb nu mijn leeftijd moeder...

— Zeker, zeker... maar we moeten om de tijden letten. Men spreekt van nieuwen oorlog. Oefen dus geduld... Geen overhaasting... Nu Agneta komt veel hier en ge zult elkaar dus beter leeren kennen.

Mevrouw van Dillen liet thans de kinderen aan een dienstbode over en begaf zich in de woonkamer met Wouter. Ze groette innig jonkvrouw van Ramsdijk en nam deel aan 't gesprek.

— Wat later klopte een schoutsknecht aan om zijn overste te spreken. De man moest binnen treden.

— Mijnheer is uit zei mevrouw. Hebt gij een belangrijke tijding.

— Wel, ik wilde den heer schout melden, dat op het landgoed de Reiger een dienstbode is verschenen sedert dezen morgen.

Agneta keek vlug naar Wouter en zag, hoe hij ontstelde.

— Een bewijs van zijn schuld, dacht ze, en dit gevoelen werd nog sterker, toen de jonker wat ruw tot de bode zegde :

— Maar van wat belang kan zulk een bericht zijn, om daarmee vader lastig te vallen... Een nieuwe meid bij een familie... dat zal toch dikwijls gebeuren !

— Jonker, wij moeten tegenwoordig streng op alle vreemdelingen letten, antwoordde de knecht.

— Maar dat is toch overdreven... een deerne, die ergens dienst neemt, ook al aannemen !

— Hij wil dat zij ongemoeid blijve, zei Agneta bij zich zelve. Neen, Pol van Rooze heeft niet gelasterd... Wouter moet wel door en door veranderd en slecht geworden zijn !

— We zullen het bericht aan mijnheer overbrengen, sprak mevrouw van Dillen tot den man, die nu vertrok.

— Maar vaders hoofd moet wel op hoi geraken, als men zulk onnoozelheden te berde brengt, hernam Wouter. Een meid of een knecht komt ergens aan... en dadelijk wordt zoo'n persoon bespied en overgedragen als een verdacht mensch.

— Vader zal dergelijke bevelen gegeven hebben, meende zijn moeder. Hij is tegenwoordig streng en dan zal het ook wel noodig zijn.

Agneta werd somber... Moest ze daarom trouw op Wouters terugkeer gewacht hebben ! Ha, hij lokte eens dienstmeid mee uit Brugge... verborg haar bij dien zonderling op de Reiger, een eenzaam landhuis, en dan durfde hij haar, jonkvrouw van Ramsdijk, met een kus begroeten.

Agneta nam een koele houding aan, als Wouter haar 't hof maakte... Zoo deed ze ook later aan tafel. En ze verlangde naar het uur, dat Fien, haar meid, haar zou komen afhalen. O, welk een diepe teleurstelling was dit weerzien !

De schout trad binnen. Zijn gelaat stond ernstig... Hij verwelkomde Agneta en schoof bij aan den disch. Wouter wachtte in spanning op zijn nieuws.

— Nu kunt ge toch wel thuis blijven ? vroeg zijn vrouw.

— Ik hoop het...

— Is het zoo druk ?

— Ja, Isegrim werd op verscheidene plaatsen gezien, maar vinden doen we hem toch niet. En de regeering zal verstoord zijn, als we nu de hand niet op hem kunnen leggen. Ge weet, dat ik niet bloeddorstig ben... maar ik wilde, dat ik al hier zijn schavot op de markt hoorde opslaan.

— Hij is weer ontsnapt ! dacht Wouter verheugd.

— Is de man zoo gevaarlijk ? vroeg zijn moeder.

— Ja... en men zal ons verantwoordelijk stellen voor zijn daden, omdat hij hier rondzwerft. Doch vang hem, als hij geholpen wordt door hekserij ! kloeg de schout.

— Hekserij ! riep mevrouw van Dillen angstig uit.

— Ja, die Kathelijne van Sint-Joris moet hem beschermen. We hebben heel den dag haar huis doen bewaken, doch het wijf is ook al op onbegrijpelijke wijze verdwenen. Laat ons hopen, dat we morgen beter nieuws hebben...

Mevrouw vertelde dan, wat een der knechten gemeld had over een nieuwe dienstmeid op den Reiger.

— Wel, ik zal morgen eens dat meisje ontbieden en verhooren, hernam de schout. 't Zal wel een onschuldig kind zijn, maar nu laat ik geen enkele vreemdeling meer ongemoeid. Ge weet nooit waar het kwaad schuilt. Het is een tijd van veel gekonkel.

Nogmaals had Agneta snel naar Wouter geblikt en bij hem belangstelling bemerkt. De jonker zweeg echter nu over de meid...

Eindelijk sloeg het uur van vertrek. Fien wachtte in de keuken. Wouter zou Agneta vergezellen. Zij kon het aanbod niet afslaan.

Maar nog eens werd de rust gestoord. Buiten klonken eensklaps schoten ; men hoorde geschreeuw en getier...

— Wat is dat ! riep de schout ontsteld uit.

Hij snelde de straatop.

— Agneta... ge moet wachten, om te vertrekken... nu is het niet veilig op straat, zei Wouter en zelf volgde hij zijn vader.

Aan de halle wasmen blijkbaar aan 't vechten ; daar heerschte het rumoer. En men zag bij het schijnsel van rosse fakkels een worsteling. De schout liep in die richting. Wouter was al aan zijn zijde. Hij begreep, dat er gevaar dreigde voor zijn vader en hij zou hem verdedigen.

Maar twee mannen vluchtten heen, gevolgd door eenige soldaten, die hen achtervolgden... Andere krijgers liepen verward dooreen.

— Wat gebeurt er toch ? vroeg de heer van Dillen aan een officier...

— Een aanval op de gevangenis.

— Maar, mijn Hemel, hoe is dat mogelijk !

— De bekende Isegrim heeft den gevangen roover bevrijd...

— Niet waar hé ? Maar ze kunnen nog niet buiten de stad zijn... We moeten hen grijpen ! De poorten worden toch bewaakt !

— De poorten ? Meent ge, dat ze langs daar binnen gekomen zijn ! Neen, heer schout, de vesten en de muren zijn op verscheidene plaatsen in zulk een ellendigen staat dat het geen kunst is, om bij donker langs daar in de stad te geraken...

— Maar laat ons met uw mannen de schelmen na zetten ! drong de heer van Dillen aan....

— Dat gebeurt reeds ! Ik blijf hier, wat wie weet, wat de kerels nog van zin zijn !

— En weet ge zeker, dat het die Isegrim was ?

— Ja, ondervraag den bestuurder maar...

— Straks ! Ik zal mijn mannen ook uitzenden... We moeten heel de omgeving afzoeken ! Waar is de stadskommandant ?

— Naar Brugge.

— Wie voert het bevel ?

— Hoofdman Varguas... hij is bij de achtervolgers.

De schout wendde zich tot zijn zoon en zei :

— Wouter, informeer eens bij den bestuurder, wat er voorgevallen is. Ik ga intusschen mijn mannen bevelen geven.

Jonker van Dillen betrad de gevangenis ; in de wacht trof hij den hoofdwachter van den kerker aan.

— Mijnheer, mijn vader zendt mij, om eens te vernemen wat er gebeurd is, sprak hij....

De bestuurder zag nog doodsbleek en scheen zeer opgewonden.

— Moeten we daarom een garnizoen te Nieuwpoort hebben ! riep hij uit. Zoo overvallen worden door een bende roovers !... De poorten werden wel bewaakt, maar om schildwachten te plaatsen aan de wallen, waar die in slechten staat verkeerden, daaraan denkt onze kommandant niet. En ik zeg, dat alle verantwoordelijkheid op hem valt... Wat er gebeurd is, jonker van Dillen ! Wel, twee mannen komen door de poort der gevangenis... Ze duwen den portier een fleschje onder den neus en de man valt als dood neer... Als dood, zeg ik, want hij leeft nog... maar ligt nog buiten bezinning... De twee schurken treden door den gang, en dadelijk volgen anderen... Ze handelen op dezelfde wijze met een cipier... ook door dat duivelsch fleschje, waarvan de inhoud wel door een heks zal bereid zijn. Ik zat in de bestuurskamer te schrijven... De deur wordt geopend... Twee kerels staan voor me en richten pistolen op mijn hoofd... Ik moet eerlijk bekennen, dat ik verschrok... « Men zoek Isegrim op », zei een der mannen, een groote vent, met oogen als vuurbollen. « Welnu hier staat Isegrim » vervolgt hij. « Zeg aan de schout en aan den kommandant der stad en aan ieder, dat Isegrim met al de uitgevaardigde bevelen lacht en hij nog niet voornemens is op het schavot te stappen ». Intusschen neemt de andere gast een bundel papieren van mijn tafel... juist papieren met de namen van verdachten. Daarop gaan ze heen... Ik spring op... en grijp mijn pistool. Ik open het raam en los een schot om zoo alarm te slaan. Dadelijk worden er veel vuurwapens gelost... Soldaten snellen toe, maar natuurlijk te laat. De meeste bandieten loopen al heen met den ouden gevangene, dien ge vanmiddag gezien hebt, in hun midden. Ze hadden hem uit zijn cel gehaald... Hij is de vriend van Isegrim... Een paar mannen dekten den aftocht...

— En die zijn dan ook gevlucht, zei Wouter. 't Was toen wij uit ons huis kwamen. Alles kan maar kort geduurd hebben !

— O, eenige minuten. 't Was een wel overwogen plan. Nu herinner ik me, dat vanmorgen een vrouw... ze scheen een dienstmeid, het gevang aandachtig heeft staan bekijken...

— Een dienstmeid ! herhaalde Wouter, die dadelijk aan Antonia dacht. Zou zij een rol bij dezen aanval gespeeld hebben ?

— Ja, een dienstmeid, herhaalde de gouverneur, maar misschien wel een vermomde man. In elk geval wisten de kerels dadelijk waarheen... Ik hoop, dat de soldaten ze nog grijpen, maar alle verantwoordelijkheid valt op den kommandant of zijn plaatsvervanger... De kommandant is uit... jonker Pol van Rooze is hem na den noen komen halen voor een feestje...

— Pol van Rooze !

— Die is met den stadsbevelhebber goed bevriend... Maar de kommandant kan niet dat alles minder aangename napret hebben, want die Isegrim

wordt op last van de regeering opgespoord. Hij moet een zeer gevaarlijk persoon zijn.

— Wat heeft hij misdaan ?

— Jonker, dat zal uw vader beter vertellen dan ik... En nu weet gij, wat er gebeurd is...

In een ander vertrek lagen de bezwijmde portier en cipier. Een heemeester, die tevens barbier was, naar het gebruik van den tijd, stond machteloos bij hen.

— Niets te doen, zei het tot den gouverneur... 't Is hekserij...

— Ja... dat moet zijn !

— Hekserij... Een duivelsdrank... 't riekt hier naar solfer...

Wouter bleef naar dien voor hem dwazen klap niet luiseteren en verliet de gevangenis. Op de markt was reeds veel volk samengestroomd en de naam Isegrim lag op ieders lippen. Opgewonden werd het gebeurde besproken.

Wouter ging naar huis. Hij was in een zeer zonderlinge stemming. Isegrim of Antonius kwam een roover bevrijden en waagde daarvoor ales. Dus stond hij toch met die bandieten in betrekking. Maar waarom had hij hen dan gistermiddag vermeden, door met zijn huifkar een zandweg te volgen, na de waarschuwing van een bode ?... En nog meer, waarom sloeg hij twee dier roovers neer ? Was de gevangene wel een roover geweest ? Hij had het dien middag toch bekend, al was het met berouw ! En zou Antonia voor bespiedster gespeeld hebben ? Was ze daarvoor dien eersten morgen reeds naar de stad gekomen... zij, die toch reden had, om uiterst voorzichtig te zijn !

Wouter vond dit alles zeer raadselachtig en geheimzinnig. Maar hij redeneerde nog verder. Was het nu niet zijn plicht als burger en als zoon van den schout om te spreken !

— En Antonia aan het gerecht over leveren ? vroeg hij. Op een bloot vermoeden ! O, neen, dat kan niet... Ik moet haar eens uithooren over heel die kwestie... En dan kan ik haar zeggen, dat ik mijn woord terugneem, na haar tijd gegeven te hebben te ontsnappen. Ik heb haar veiligheid gewaarborgd.

Wouter betrad zijn woning, waar men hem in spanning verbeide. Hij werd met vragen bestormd. Agneta zat weer in de woonkamer. De jonker verhaalde wat er voorgevallen was.

— Hoe stoutmoedig en brutaal ! zei mevrouw van Dillen. Die Isegrim waagt zich tot in de stad niet alleen, maar durft een aanval doen op de gevangenis. Uw arme vader zal er vreeselijk van ontdaan zijn.

— Maar vader is niet verantwoordelijk in dit geval. De schuld komt voor de rekening van den stadskommandant, verzekerde de zoon.

— Ja, jongen, maar Isegrim sluipt toch ongestoord rond. Ik weet wel, dat het vanwege de regeering gemakkelijk is om de bevelen te geven en moeilijk voor uw vader, om ze uit te voeren. Maar de heeren zijn dadelijk gereed, om hun ontevredenheid te betuigen. En toch ijveriger schout dan uw vader kan er niet zijn.

— En misschien kan ik vader den sleutel tot het geheim leveren, door Antonia bekend te maken, dacht Wouter. Maar het zou een eerlooze daad zijn ! Ik heb beloofd haar niet te verklappen. O, ik zal mijn woord terugnemen,

doch dan moet ik haar vooraf waarschuwen en den tijd gunnen, om zich in veiligheid te stellen.

— Agneta, gij kunt nu niet vertrekken, zei Livina tot jonkvrouw van Ramsdijk, Het moet onveilig wezen buiten de stad... Die roovers zwerven rond... En de soldaten zijn ook ruwe kerels...

— Maar zusje, ziet ge mij niet ? vroeg Wouter. Ik zal Agneta onder mijn bescherming nemen.

— En wat kunt ge doen tegen meerdere dier bandieten ... vroeg mevrouw van Dillen. Agneta, ge moet bij ons overnachten... en Fien ook.

— Maar wat zal oom dan denken ? zei het meisje.

— O, we zullen het hem laten melden door de schoutsknechten.

— Ik heb geen vrees, verklaarde Wouter. Maar natuurlijk is moeders voorstel verstandig... er kan buiten de muren nog gevochten worden.

— Ik zou het niet durven verantwoorden tegen uw oom, om u nu te laten gaan, verzekerde mevrouw van Dillen. Dus, Agneta, gij blijft !

— O, ik wil gaarne, verzekerde het meisje... Maar doe ik u geen last aan...

— Stil toch, zei Livina. Onder vriendinnen denkt men immers nooit aan last.

Fien zat in de keuken. Zij verklaarde niet bang te zijn en wilde naar huis. Maar daarom kon de jonkvrouw wel blijven. Zoo antwoordde ze aan Livina, die haar het besluit van haar meesteres kwam mededeelen. En om alle verzet te voorkomen, verliet de dienstbode de woning, zonder Agneta nog te spreken.

— Hoe durft ze, riep mevrouw van Dillen uit, toen Livina dit in de woonkamer kwam melden.

— Fien is van niets vervaard, zei Agneta. Ze zal oom niet alleen willen laten. Nu... zoo weet oom, dat ik hier blijf...

Men wachtte nu op de komst van den schout. Moeder bracht de kleinste kinderen te bed.

— Ik ga eens aan de poort zien, wat er al gebeurt, zei Wouter. Tot straks !

— O, voor mij blijft hij niet, dacht Agneta... Naar de poort zien... naar de Reiger zal Wouter gaan... naar die deerne van Brugge... Hij moet het nog eens wagen, mij een kus te geven. Hij zal aan mijn houding wel zien, hoe ik over hem denk... Ja, jonker van Rooze heeft de waarheid gezegd. Ik merk het aan alles.

Wouter koos de stille straten... Hij moest rustig nadenken... Zijn vader kon in ongelegenheid komen. Antenius of Isegrim deed van zich spreken, trotseerde en bespote de overheid, en zou nog veel meer uithalen...

— En ik kan hem misschien overleveren, dacht Wouter. Heeft mijn vader de dochter in handen, dan komt Isegrim haar zeker ook verlossen en loopt hij in de val. Zoo'n waagstuk lukt een, maar geen twee maal. Maar dan breng ik den man op 't schavot ! Verdient hij het niet, hij die met roovers in betrekking staat !

Lang doolde Wouter rond, zonder tot een besluit te kunnen komen. Eindelijk keerde hij huiswaarts. Even later kwam ook de schout. Hij was somber en ontmoedigd.

— Een vervloekt geval, zei hij. Ze zijn allen ontsnapt op twee na... maar

die werden dood geschoten en die kunnen we dus niet meer ondervragen... De kommandant der stad is wel verantwoordelijk, doch 't draait tenslotte op ons allen neer. 't Is zeer onaangenaam...

Nog sprak de schout hierover, toen Roger hem wenschte te spreken.

— Laat hem maar hier, zei de heer van Dillen onverschillig... Inlichtingen krijgen we genoeg... maar wat baat het ons ?

Roger scheen zeer opgewonden.

— Heer schout, zei hij, ik weet waar Jacqueline, de dochter van de heks zich bevindt. Ze is op het huis de « Reiger ».

— Ge raast ! riep de heer van Dillen uit.

Agneta zag weer hoe erg Wouter ontstelde.

— Laat ik u in korte woorden mijn wedervaren vertellen, hernam de schoutsknecht. Bij de achtervolging werd ik van de mannen gescheiden en op zeker oogenblik bevond ik me alleen bij het riet van 't Veurnsche sas.... Ik hoorde volk naderen... 't Bleken de bandieten te zijn. Maar alleen kon ik niets doen. 'k Moest me zelfs verscholen houden.... 'k Hoorde hen spreken... In een van hen herkende ik aan de stem onzen gevangene. En hij vroeg : « Waar bevindt Jacqueline zich nu » Ze waren dus over haar aan 't spreken. « Wees gerust », antwoordde de ander, « zij is in veiligheid op de Reiger. We behoeven ons om haar niet te bekommeren ». Meer kon ik niet verstaan, want de kerels stapten daar in een bootje en voeren over de vaart. Maar gij zult toestemmen, dat het nieuws toch van groot belang is.

— En hebt gij niet gedroomd, Roger ?

— Maar, heer schout...

— Men heeft mij inderdaad gemeld, dat er op den Reiger een vreemde dienstbode aangekomen is... Ik durf niet meer te hopen... toch zullen we dadelijk naar het landgoed gaan. Waar zijn de knechten ?

— Allen bevinden zich in het wachthuis, mijnheer.

— Breng ze hier ! Ik ben dadelijk gereed.

— Roger vertrok. De schout stond op.

— O, mocht dit tenminste gelukken ! zei hij. En tot zijn huisgenooten vervolgde hij :

— Het kan laat worden... blijf niet op.

De schout verliet de kamer. Wouter was wat bleek geworden.

— Gaat men nu waarlijk een onschuldig meisje lastig vallen ? riep hij op vrij heftigen toon.

— Maar, jongen, die Jacqueline is de dochter van de heks, welke te Brugge verbrand is, merkte zijn moeder op.

— Een heks!... Er wordt zoo gemakkelijk gebabbeld. Roger moet verkeerd verstaan hebben, daar in dat riet. Een eenvoudige dienstbode wordt ook al verontrust !... De Reiger is plots een verdacht oord geworden. Roger schijnt me een man toe, die 't liefst voor het gevaar zich verbergt en dan toch allerlei geheimen opvangt.

Agneta keek Wouter even met scherp blik aan.

— Hoe huichelt hij, dacht ze. Ha, zijn vader en Roger mogen niet naar de Reiger gaan... Ze zouden er zijn liefje kunnen ontdekken... Ze zullen er misschien een Jacqueline vinden, maar vast en zeker ook een Rosa...

A. HANS

De Heks van Nieuwpoort

Uitgaaf B. H. HANS, Contich.